

SYMPOZJA I KONFERENCJE

Małgorzata Korczak-Abshire

Instytut Biochemii i Biofizyki PAN

Zakład Biologii Antarktyki

mka@ibb.waw.pl

"BADANIA POLARNE W DOBIE KRYZYSU KLIMATYCZNEGO". SESJA POLSKIEJ AKADEMII NAUK PODCZAS TYGODNIA NAUKI POLSKIEJ NA EXPO 2020 DUBAI

Expo 2020 to pierwsza zorganizowana na Bliskim Wschodzie światowa wystawa, która miała się odbyć w Dubaju (Zjednoczone Emiraty Arabskie) na przełomie 2020 i 2021 roku. To prestiżowe wydarzenie zostało opóźnione o rok przez pandemię COVID-19 i ostatecznie odbyło się w dniach od 1 października 2021 do 31 marca 2022 roku. Hasło przewodnie wystawy brzmiało „Łączymy umysły, tworzymy przyszłość”, nawiązywało do kreowania możliwości, mobilności i zrównoważonego rozwoju inspirowanego do ochrony planety, wyznaczania nowych granic i budowania lepszej przyszłości. Polska była jednym z 192 krajów, które wzięły udział w tym wydarzeniu. Podczas wystawy położono nacisk na promocję gospodarki i rodzimego biznesu, prezentowano też walory turystyczne oraz elementy kultury, sztuki i nauki. Wiele miejsca poświęcono osiągnięciom polskiej medycyny, zarówno tym z przeszłości, jak i teraźniejszości, prezentując stałą ekspozycję "Polska sercem Europy". Dużo uwagi poświęcono wymianie akademickiej i naukowej. Podkreślono fakt, iż coraz większą grupę zagranicznych studentów na polskich uczelniach medycznych i technicznych stanowią studenci z krajów arabskich.

W dniach 17–23 lutego 2022 r. zaplanowano Tydzień Nauki Polskiej w ramach Expo 2020, któremu patronowało Ministerstwo Edukacji i Nauki oraz Narodowa Agencja Wymiany Akademickiej. Z ciekawymi wykładami wystąpili delegaci Polskiej Akademii Nauk oraz Sieci Badawczej Łukasiewicz. W dniu 22 lutego poświęconym osiągnięciom przedstawiciele Polskiej Akademii Nauk przygotowano dwie sesje, pierwszą pt. „COVID-19 – wnioski wyciągnięte z pandemii”, której przewodniczył prof. Jerzy Duszyński Prezes PAN, oraz drugą "Badania polarne w dobie kryzysu klimatycznego" prowadzoną przez prof. Pawła Rowińskiego wiceprezesa PAN. Badania polarne są wizytówką polskiej nauki, budują markę i prestiż Polski w międzynarodowym wymiarze. Expo 2020 to doskonała możliwość promowania osiągnięć polskich badań polarnych, oraz działalności polarnych stacji badawczych Polskiej Akademii Nauk. O skutkach zmian klimatycznych widocznych w obszarach polarnych Ziemi oraz największych wyzwaniach badań arktycznych i antarktycznych dyskutowali przedstawi-

ciele trzech instytutów PAN: Oceanologii, Biochemii i Biofizyki oraz Geofizyki. Program pt. "Poznaj Polską Akademię Nauk" obejmował sesje naukowe, spotkania z zaproszonymi gośćmi, panele dyskusyjne, pokazy multimedialne, konkursy o tematyce popularnonaukowej (rycina nr 1, materiały na płycie CD).

Podczas sesji naukowej dr Tomasz Kijewski z Instytutu Oceanologii PAN przedstawił skutki zmian klimatu dla bioróżnorodności Oceanu Arktycznego. Dr Małgorzata Korczak-Abshire z Instytutu Biochemii i Biofizyki PAN zwróciła uwagę na problem dynamicznie zachodzących zmian, zwłaszcza w regionie Półwyspu Antarktycznego, oraz wkładu polskich badaczy w rozwój innowacyjnych narzędzi teledetekcyjnych do monitorowania skutków tych zmian. Zademonstrowano szerokie możliwości i autorskie narzędzia teledetekcyjne (samoloty bezzałogowe dalekiego zasięgu, efekt pracy polskich konstruktorów), do monitorowania obszarów polarnych. Przedstawiciele Instytutu Geofizyki PAN: dr Tomasz Wawrzyniak opowiedział o środowisku lądowym Arktyki i wyjaśnił, dlaczego ten obszar jest swoistym papierkiem lakmusowym zmian klimatu, a dr Agata Goździk, kierownik projektu EDU-ARCTIC.PL przedstawiła działania edukacyjne w zakresie upowszechniania wiedzy o regionach polarnych. W sesji poświęconej infrastrukturze narodowych stacji badawczych Polskiej Akademii Nauk dyrektor ds. technicznych i polarnych Krzysztof Otto z Instytutu Geofizyki PAN przybliżył bazę i wyposażenie dwóch placówek: Stacji Polarnej Hornsund im. Stanisława Siedleckiego, i Stacji Antarktycznej im. A. Dobrowolskiego w Oazie Bungera, na Antarktydzie. Profesor Ewa Kuryłowicz (Kuryłowicz & Associates), reprezentująca Komitet Architektury i Urbanistyki PAN, zaprezentowała nowatorski projekt głównego budynku Stacji Antarktycznej im. H. Arcetowskiego, zlokalizowanej na Wyspie Króla Jerzego w Archipelagu Szetlandów Południowych. Z uwagi na różnorodną publiczność odwiedzającą wystawę Expo 2020 przygotowano również atrakcyjną część popularno-naukową ekspozycji. W międzyczasie, na ekranie sceny zewnętrznej pawilonu można było przenieść się do wnętrza jaskini lodowcowej na Spitsbergenie, bądź polecieć na najdalszą misję fotogrametryczną bezzałogowym samolotem PW-ZOOM w Antarktyce, czy udać się w rejs naukowy „Oceanią” polskim statkiem badawczym Instytutu Oceanologii PAN. Ponadto, za pomocą technologii gogli VR i filmom 360 stopni (projekt EduArctic2) można było w wirtualnej rzeczywistości zgłębić tajemnice Arktyki. Zainteresowaniem cieszyły się również sesja pt.: „100 pytań do polarnika – wideo-rozmowa z Polską Stacją Polarną na Spitsbergenie” oraz „Polarny Quiz”, w którym przewidziano ciekawe nagrody.

Według organizatorów polski pawilon na Expo w Dubaju odwiedziło blisko 1,4 mln osób. Co warto zauważyć, pawilon o powierzchni 2000 m², którego hasłem przewodnim było „Polska. Kreatywność inspirowana naturą” wyróżniał się oryginalną architekturą budynku zaprojektowaną ze szczególnym uwzględ-

nieniem wykorzystania surowców odnawialnych oraz ciekawymi ekspozycjami, których tematyka obejmowała szereg zagadnień. We wnętrzu pawilonu znajdowały się ekspozycje multimedialne podkreślające sukcesy gospodarcze, kulturalne i walory naturalne naszego kraju. Ta wyjątkowa wizja łącząca naturę, sztukę i technologię spotkała się z uznaniem. W konkursie World Expo Awards organizowanym przez EXHIBITOR Magazine, polski pawilon zajął pierwsze miejsce w kategorii dużych pawilonów, oraz drugie miejsce za aranżację w kategorii wewnątrz pawilonów średniej wielkości.

Fotografie i ryciny dostępne na płycie CD

RYC. 1. Program sesji „Poznaj Polską Akademię Nauk” w ramach Tygodnia Nauki Polskiej podczas Expo 2020 w Dubaju w dniu 22 lutego w 2022r.

FOT. 1. Pawilon Polski na Expo 2020 w Dubaju zajął pierwsze miejsce w kategorii dużych pawilonów w konkursie World Expo Awards organizowanym przez EXHIBITOR Magazine. Drewniana konstrukcja, której istotną częścią była kinetyczna rzeźba, tematyką nawiązująca do międzykontynentalnych wędrówek ptaków. Fot. M. Korczak-Abshire

FOT. 2. Jedną z głównych atrakcji była instalacja artystyczna „Polski Stół” będąca miejscem spotkań gości pawilonu. Instalacja została stworzona z ponad 120 modułów drewnianych oraz elementów specjalnych z m.in. z miedzi, aluminium, szkła czy ceramiki. Poprawne wypowiedzenie do zainstalowanych mikrofonów powitania „Dzień dobry” uruchamiało imponujące iluminacje. Fot. M. Korczak-Abshire

FOT. 3. We wnętrzach pawilonu dominowało naturalne drewno oraz biała rzeźba kinetyczna składająca się z geometrycznych trójkątów symbolizujących „mobilność” stada ptaków, w sali tej codziennie odbywały się koncerty chopinowskie. Fot. M. Korczak-Abshire